

Pavol Zemko

**TEMATICKÉ DIDASKÁLIE
PODLA FRANTIŠKOVHO GAUDETE ET EXSULTATE**

*Obetovanie Panny Márie*¹

**ELEKTRONICKÁ PUBLIKÁCIA
© 2019
Vydavateľ: Ivona Matúšová, Trnava
1.vydanie**

ISBN 978-80-89979-12-7

---

¹ <http://www.burv.sk/2017/12/08/homilia-mons-stanislava-stolarika-pocas-sv-omse-v-katedrale-nanebovzatia-panny-marie-v-roznave-21-11-2017-pri-prilezitosti-diecezneho-stretnutia-katechetov/>

GAUDETE ET EXSULTATE – RADUJTE SA A JASAJTE!

Pápež František vydal 19.marca 2018, na slávnosť svojho oblúbeného patróna – ženicha Panny Márie – apoštolskú exhortáciu *Gaudete et exsultate – O povolaní k svätosti v súčasnom svete*,² a to preto, lebo *Pán žiada všetko a ponúka pravý život a šťastie, pre ktoré sme boli stvorení. Chce, aby sme boli svätí, a nečaká, že sa uspokojíme s priemernou, zriedenou, povrchnou existenciou.*³

---

² Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 1. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

Socha sv. Jozefa, robotníka vo Farskom kostole Sv. Ducha v Kátlovciach

1. Povolanie k svätosti⁴

Kátlovce, Farský kostol Svätého Ducha, 17.decembra 2018

Pápež František napísal, že: *Zástup Božích svätých ma chráni, pomáha mi, nesie ma.*⁵

Pričom ponúka príklad bl. Márie Gabriely Saghedovej, sv. Terézie Benedikty z Kríža, sv. Jána Pavla II., sv. Jána z Kríža, sv. Hildegardy z Bingenu, sv. Brigitte, sv. Kataríny Sienskej, sv. Terézie Avilskej, sv. Terézie z Lisieux, sv. Ignáca z Loyoly a sv. Jozefíny Bakhity.⁶ My sa ju snažme dosiahnuť malými gestami – radí nám pápež František a konkretizuje: *Napríklad: pani sa vyberie na trh na nákupy, stretne susedu, dá s ňou do reči, a začnú kritizovať. Ale táto žena si vo svojom vnútri povie: Nie, nebudem hovoriť zle o nikom. To je krok ku svätosti. Potom doma sa jej syn chce s ňou rozprávať o svojich fantáziách a ona, aj keď unavená sadne si k nemu a s láskou a trpezlivostou počúva. To je ďalšia obeta, ktorá posväcuje. Potom prežije okamih úzkosti, ale spomenie si na lásku Panny Márie, vezme ruženec a modlí sa s vierou. To je ďalšia cesta k svätosti. Napokon ide po ulici, stretne chudobného a zastaví sa pri ňom, a s láskou sa s ním pozahovára. To je ďalší krok vpred.*⁷

A preto: *Pýtaj sa vždy Ducha, čo od teba Ježiš očakáva v každom okamihu tvojej existencie, a v každom rozhodnutí, ktoré musíš urobiť, aby si rozoznal miesto, ktoré má v tvojom poslaní.*⁸

---

⁴ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 3 – 34. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 4. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 5;8.;9;11;12;20;32. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁷ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 16. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁸ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 23. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

2. Nepriatelia svätosti⁹

Kátlovce, Farský kostol Svätého Ducha, 18.decembra 2018

Pápež František v druhej kapitole rozoberá tzv. *dvoch subtílnych nepriateľov svätosti*.

A nimi sú tzv. *falzifikáty svätosti*, ktoré by nás mohli zvest' zo správnej cesty: *gnosticizmus a pelagianizmus*.¹⁰ Gnosticizmus je taký prejav viery, v ktorom človeka zaujíma len určitá skúsenosť alebo určitý rad úvah a poznatkov.¹¹ Noví pelagianisti sa zase snažia nasledovať cestu ospravedlnenia vlastnými silami, zbožňovaním ľudskej vôle a vlastnej schopnosti.¹² V oboch prípadoch nestoja v strede záujmu ani Ježiš Kristus, ani ľudia.¹³ V teologickom zdôvodnení pápež vyvracia obe herézy a používa náuku sv. Terézie z Lisieux,¹⁴ sv. Antona Paduánskeho, sv. Bonaventúru, sv. Františka Assisského,¹⁵ sv. Augustína,¹⁶ sv. Bazila Veľkého, sv. Jána Chryzostoma,¹⁷ sv. Tomáša Akvinského,¹⁸ sv. Jána Pavla II.,¹⁹ ale

⁹ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 35 – 62. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹⁰ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 35. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹¹ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 36. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹² Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 57. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹³ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 35. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹⁴ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 54. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹⁵ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 46. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹⁶ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 49. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹⁷ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 52. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

¹⁸ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 59. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

i Druhého oranžského snemu, Tridentského koncila,²⁰ Katechizmu katolíckej cirkvi²¹ a Svätého písma,²² ktorým aj končí: *A v centre je láska. Svätý Pavol hovorí, že to, na čom skutočne záleží, je viera činná skrze lásku (Gal 5,6).*

Preto si pápež želá: *Nech Pán osloboď Cirkev od nových foriem gnosticizmu a pelagianizmu, ktoré ju komplikujú a prekážajú jej na ceste ku svätości.*²³ Ale vedení Duchom Svätým sa radšej vydajme na cestu lásky, nadchnime sa pre komunikáciu krásy a radosti evanjelia a hľadajme stratených v nesmiernom počte ľudí, ktorí majú smäd po Kristovi.²⁴

2. Vo svetle Majstra²⁵

Kátlovce, Farský kostol Svätého Ducha, 20.decembra 2018

*Sila svedectva svätých je v žití blahoslavenstiev.*²⁶

Slovo št'astný alebo blahoslavený sa stáva synonymom slova svätý, pretože vyjadruje, že osoba, ktorá je verná Bohu a žije slovo,

---

¹⁹ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 45. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²⁰ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 53. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²¹ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 54. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²² (*Gn 17, 1; Iz 29, 16; Ž 27, 4; 84, 11; 139, 23 – 24; Rim 9,16; 11, 6; 12, 1 – 2; 13, 8. 10; Gal 5, 6; 5, 14; 1 Kor 13, 2; 1Jn 4,10*).

²³ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 62. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²⁴ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 57. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²⁵ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 63 - 109. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²⁶ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 109. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

*dosahuje v darovaní seba – pravé šťastie.*²⁷ K čomu nám Ježiš zanechal blahoslavenstvá (porov. *Mt 5, 2 – 12; Lk 6, 20 – 23*),²⁸ čo znamená, že: *byť chudobný v srdci, to je svätość;*²⁹ *reagovať s pokornou tichotou, to je svätość;*³⁰ *vedieť plakat' s druhými, to je svätość;*³¹ *hl'adat' spravodlivosť s hladom a smädom, to je svätość;*³² *hl'adieť a konáť s milosrdenstvom, to je svätość;*³³ *udržať si čisté srdce od všetkého, čo poškvŕňuje lásku, to je svätość;*³⁴ *rozsievať okolo seba pokoj, to je svätość;*³⁵ *prijat' každý deň cestu evanjelia, aj keď nám spôsobuje problémy, to je svätość;*³⁶ Ak ju chceme dosiahnuť, pápež František nám odporúča modlitbu sv. Pia V.,³⁷ učenie sv. Jána Pavla II. z *Centesimus annus*, 844 - 845; *Novo millennio ineunte*, 49;³⁸ ako i príklad sv. Ignáca z Loyoly,,³⁹ sv. Františka z Assisi, sv. Vincenta de

²⁷ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 64. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²⁸ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 63. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

²⁹ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 70. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³⁰ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 74. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³¹ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 76. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³² FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 79. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³³ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 82. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³⁴ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 86. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³⁵ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 89. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³⁶ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 94. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³⁷ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 70. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³⁸ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 91. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

³⁹ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 69. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

Paul, sv. Terezy z Kalkaty;⁴⁰ sv. Benedikta z Nursie;⁴¹ sv. Tomáša Akvinského;⁴² za hojnej citácie Svätého písma Starého a Nového zákona – predovšetkým evanjelia sv. Matúša (porov. *Mt 5, 3 – 12*); Katechizmu katolíckej cirkvi, 1789 a Komisie pre sociálne otázky Konferencie biskupov Kanady ale i Piatej generálnej konferencie biskupov Latinskej Ameriky a Karibskej oblasti.⁴³

A preto: *Vráťme sa k počúvaniu Ježiša so všetkou láskou a rešpektom, ktorý si Majster zasluhuje. Dovoľme mu, aby nás zasiahol svojimi slovami, aby nás podnietil, aby nás vyprovokoval k reálnej zmene života. Inak budú zo svätości len slová.*⁴⁴ Lebo my sa máme usilovať byť svätými tak, ako *dobre to pochopila svätá Tereza z Kalkaty: Áno, mám mnoho ľudských slabostí, mnoho ľudských bied... Ale on sa skláňa a slúži si nami, tebou a mnou, aby sme boli jeho láskou a súcitom vo svete, napriek našim hriechom, napriek našim biedam a chybám. Závisí od nás, ked' miluje svet a ukazuje mu, ako veľmi ho miluje. Ak sa príliš zaoberáme sami sebou, nezostane nám čas pre druhých.*⁴⁵ Pretože *milosrdenstvo je plnosťou spravodlivosti a najjasnejším prejavom Božej pravdy. Ono je klúčom do neba.*⁴⁶

---

⁴⁰ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 100, 107. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴¹ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 102. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴² Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 106. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴³ Porov. FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 63 - 109. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴⁴ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 66. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴⁵ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 107. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴⁶ FRANTIŠEK: *Gaudete et exsultate*, 105. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

3. Niektoré charakteristiky svätoosti v súčasnom svete⁴⁷

Kátlovce, Farský kostol Svätého Ducha, 21.decembra 2018

Bratia a sestry!

Pápež nám v štvrtnej kapitole svoje exhortácie ponúka päť veľkých prejavov lásky k Bohu a k blížnemu, ktoré pokladá za osobitne dôležité a pridáva k nim aj odkazy na príklady svätých;⁴⁸ nimi sú:

- a) znášanlivosť, trpežlivosť, tichosť – sv. Faustína⁴⁹
- b) radosť a zmysel pre humor – Panna Mária, sv. Tomáš Morus, sv. Vincent de Paul, sv. Filip Neri, sv. František Assiský⁵⁰
- c) odvaha a horlivosť – sv. Pavol VI.⁵¹
- d) v spoločenstve – Siedmi svätí zakladatelia Rádu služobníkov Panny Márie, sedem rehoľníčok prvého kláštora Návštevy v Madride, sv. Pavol Miki a japonskí mučeníci, sv. Ondrej Taegon a kórejskí mučeníci, sv. Rocco Gonzáles a juhoamerické mučeníci, bl. trapistickí mnísi z Tibhirínu, manželské páry, sv. Benedikt a jeho sestra sv. Školastika, sv. Augustín a jeho matka sv. Monika⁵²
- e) v neustálej modlitbe – sv. Ján z Kríža, sv. Terézia Avilská, sv. Ignác z Loyoly, bl. Charles Foucauld⁵³

⁴⁷ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 110 - 157. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴⁸ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 110 - 111. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁴⁹ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 112 - 121. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵⁰ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 122 - 128. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵¹ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 129 - 139. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵² Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 140 - 146. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵³ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 147 - 157. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

V podstate v ich živote išlo o každodenné *malé detaile lásky*,⁵⁴ ktoré sa dajú uskutočňovať v každom spoločenstve; či už v rodine, vo farnosti, v rehoľnom spoločenstve alebo akomkoľvek inom.⁵⁵

Bratia moji a sestry moje! Pretože Boh darúva svätosť svojej Cirkvi, modlime za našu svätú Katolícku cirkev.⁵⁶

Zápas, bdelosť a rozlišovanie⁵⁷

Drahí bratia a sestry!

Kresťanský život je neustály zápas. Potrebné sú sila a odvaha na odolanie pokušeniam diabla a na ohlasovanie evanjelia. Tento boj je veľmi pekný, lebo nám umožňuje oslavovať zakaždým, keď Pán v našom živote zvíťazí⁵⁸ – napísal pápež František v piatej kapitole svojej exhortácie O povolani k svätości v súčasnom svete.

A pokračuje: *Sám Ježiš oslavuje naše víťazstvá.*⁵⁹ K čomu nám ponúka mocné zbrane:

- *vieru, ktorá sa prejavuje v modlitbe,*
- *meditáciu Božieho slova,*
- *slávenie svätej omše,*
- *eucharistickú adoráciu,*
- *sviatostné zmierenie,*
- *diela lásky,*
- *komunitný život,*

⁵⁴ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 145. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵⁵ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 143. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵⁶ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 118. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵⁷ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 158 - 175. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵⁸ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 158. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁵⁹ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 159. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

- misionárske úsilie.

Ak to zanedbáme, ľahko nás zvedú falošné prísluby zla, lebo ako hovorieval svätý páter Brochero: **Čo na tom, že diabol sľubuje slobodu a predhadzuje nám všetky svoje dobrá, ked' sú to dobrá falošné a otrávené...?**⁶⁰ Cesta k svätości je prameňom pokoja a radosti, ktorú nám darúva Duch, ale zároveň žiada, aby sme mali lampy zažaté (*Lk 12, 35*) a zostali pozorní: **Chráňte sa zla v akejkolvek podobe!** (*1Sol 5, 22*). **Bdejte!** (*Mk 13, 35; Mt 24, 42*). **Nespime!** (*1Sol 5,6*).⁶¹

Bratia a sestry! Na záver tejto kapitoly pápež František ponížene volá: *Prosím všetkých kresťanov, aby nikdy neprestali v dialógu s Pánom, ktorý nás miluje, robiť si každý deň úprimné spytovanie svedomia.*⁶² Lebo toto je naša logika, hovorieval svätý Bonaventúra, keď poukazoval na kríž. Ak človek prijme túto dynamiku, nedovolí svojmu svedomiu, aby znecitlivelo a otvorí sa štedro pre rozlišovanie.⁶³

A prečo to všetko?

*Aby sa celá Cirkev usilovala podnecovať túžbu po svätości.*⁶⁴ A preto sa budeme snažiť mať evanjeliového ducha a identifikovať sa čoraz viac s Ježišom Kristom. Kvôli tomu sa zvykne hovoriť napríklad o duchovnosti katechétu, duchovnosti diecézneho kléru, duchovnosti práce. Z toho istého dôvodu som v ***Evangelii gaudium*** zakončil duchovnosťou misie, ***Laudato si*** ekologickou duchovnosťou a ***Amoris***

⁶⁰ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 162. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶¹ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 164. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶² FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 169. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶³ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 174. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶⁴ Porov. FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 177. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

laetitia duchovnosťou rodinného života.⁶⁵ Lebo kresťanstvo je tu najmä preto, aby bolo praktizované – a ak sa stáva aj predmetom uvažovania, má to hodnotu len vtedy, ak nám to pomáha žiť evanjelium v každodennom živote.⁶⁶

Nech nám v tom pomáha Panna Mária, ktorá je svätou medzi svätými, najpožehnanejšou, tou, ktorá nás učí ceste svätosti a sprevádza nás na nej. Nedovolí, aby sme ostali ležať, ked' padneme a niekedy nás nosí vo svojom náručí bez posudzovania. Hovoriť s ňou nám dáva útechu, osloboďuje a posväčuje. Matka nepotrebuje mnoho slov; netreba, aby sme sa príliš namáhali jej vysvetľovať, čo sa s nami deje. Stačí znova a znova zašeptáť: **Zdravas Mária...**⁶⁷

Svätí, ktorých uctievame na Slovensku ako i tí, ktorí súvisia s našou krajinou⁶⁸

Sv. Alžbeta Uhorská (Durínska), grófka
Sv. Amantius, pustovník, opát a misijný biskup
Sv. Andrej - Svorad, pustovník
Sv. Benedikt zo Skalky, pustovník
Sv. Bystrík, biskup a mučeník
Sv. Cyril a Metod, mnísi, slovanskí vierozvestci, spolupatróni Európy
Sv. Emerám z Regensburgu, biskup a mučeník
Sv. Gorazd a spoločníci
Sv. Ján Almužník, biskup
Sv. Ján Pavol II., pápež
Sv. Košickí mučeníci
Sv. Mojsej Ugrín, mních
Sv. Päť bratov pustovníkov, mučeníkov
Sv. Reparát z Noly, diakon a mučeník
Sv. Severín, pustovník a misionár

⁶⁵ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 28. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶⁶ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 109. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶⁷ FRANTIŠEK: Gaudete et exsultate, 176. In: *Pápežské dokumenty, 102.zväzok*. Trnava: Pre konferenciu biskupov Slovenska vydal Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r.o., 2018, 83 s. ISBN 978 – 80 – 8161 – 250 – 3.

⁶⁸ Porov. <http://www.zivotopisyvatych.sk/slovenski-svati/>

Blahoslavení, ktorých si uctievame⁶⁹

Bl. Anna Kolesárová, panna a mučeníčka
Bl. Metod Dominik Trčka, kňaz a mučeník
Bl. Miriam Terézia Demjanovičová, S.C., panna a mystička
Bl. Pavol Gojdič, biskup a mučeník
Bl. Sára Salkaházi, SSS, panna a mučeníčka
Bl. Teodor Romža, biskup a mučeník
Bl. Titus Zeman, SDB, kňaz a mučeník
Bl. Vasiľ Hopko, biskup a mučeník
Bl. Zdenka Schellingová, SCSC, panna a mučeníčka
Bl. Zoltán Lajos Meszlényi, biskup a mučeník

Kandidáti, u ktorých je začatý beatifikačný proces⁷⁰

Služobník boží Ján Havlík, CM, rehoľník, mučeník
Michal Buzalka, biskup, mučeník
Alojz Mária Chmeľ, OAD, rehoľník
Ján Ivan Mastiliak, CSs.R., kňaz a rehoľník
Tomáš Munk, SJ, rehoľník a jeho otec František, mučeníci
Ján Vojtaššák, biskup, mučeník

Kandidáti, u ktorých sa pripravuje beatifikačný proces⁷¹

Eduard Nécsey, biskup

---

⁶⁹ Porov. <http://www.zivotopisyvatych.sk/slovenski-svati/>

⁷⁰ Porov. <http://www.zivotopisyvatych.sk/slovenski-svati/>

⁷¹ Porov. <http://www.zivotopisyvatych.sk/slovenski-svati/>

Odporučaná literatúra

1. ZEMKO, P. a kol. 1998. *Svetlo viery*. Martin: Beriss, 1998, 64 s. ISBN 80 – 85582 - 02 – 3.
2. ZEMKO, P. 1999. *Si potrebný, Pane... (Svetlo viery II.)* Martin: Beriss, 1999, 85 s. ISBN 80 – 85582 – 05 – 8.
3. ZEMKO, P. 1999. *Nech slnko svieti, kde si Ty*. Martin: Beriss, 1999, 64 s. ISBN 80 - 85582 – 06 – 6.
4. ZEMKO, P. 2009. *Homílie. Slávnosti a sviatky Pána a svätých – rok A, 1. časť*. Trnava: Ivona Matúšová, 2009, 32 s. ISBN 978 - 80 – 89413 – 02 – 7.
5. ZEMKO, P. 2009. *Homílie. Slávnosti a sviatky Pána a svätých – rok A, 2. časť – rok A*. Trnava: Ivona Matúšová, 2009, 32 s. ISBN 978 - 80 – 89413 – 03 – 4.
6. ZEMKO, P. 2010. Emauzy, Rádio Lumen, 2009 – 2010. www.pavolzemko.sk CD – MP3
7. ZEMKO, P. 2011. *Moja služba. Príležitostné homílie a didaskália*. Trnava: Ivona Matúšová, 2011, 35 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 21 – 8.
8. ZEMKO, P. 2012. *Základná homiletika a homílie na rok A*. Trnava: Matúšová Ivona, 2012, 216 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 19 – 5.
9. ZEMKO, P. 2012. *Hlásanie Božieho slova*. Ivona Matúšová, Trnava, 2012, 24 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 24 – 9.
10. ZEMKO, P. 2012. *Odvážne hlásanie*. Ivona Matúšová, Trnava, 2012, 36 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 27 – 0.
11. ZEMKO, P. 2012. *V službe*. Ivona Matúšová, Trnava, 2012, 24 s, ISBN 978 – 80 – 89413 – 25 – 6.
12. ZEMKO, P. 2017. *Formálna homiletika a homílie na rok C*. Trnava: Matúšová Ivona, 2017, 113 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 67 - 6.
13. ZEMKO, P. – KLEMENT, M. 2017. *Hlásanie Božieho slova homíliou*. Trnava: Ivona Matúšová, 2017, 44 s. ISBN 978 – 80 – 89413 – 77 – 5.
14. ZEMKO, P. 2018. *Homiletika a homílie*. Trnava: Ivona Matúšová, 630 s. CD - ROM. ISBN 978 – 80 – 89979 – 02 - 8.

Pavol Zemko

Tematické didaskálie podľa Františkovho Gaudete et exsultate

ELEKTRONICKÁ PUBLIKÁCIA

© 2019

**Vydavateľ: Ivona Matúšová, Trnava
1.vydanie**

Text neprešiel jazykovou úpravou.

ISBN 978-80-89979-12-7